LATVIEŠU VĒSTNESIS

LATVIAN NEWS BULLETIN

The policy of this Newspaper is to provide our Latvian people in exile with all available news of importance concerning the world's happenings, of political, economic, cultural or social significance. And our special aim is to present the humanitarian ideals and achievements of the great Democracies — the United States of America and the British Empire. This aim, we know, will help maintain the spiritual and cultural unity of the Latvian people and — of all things — will yield hopes for a safer and happier future.

Izdevējs un galvenais redaktors — Publisher and Editor-in-Chief: Viktors Baltkājis

Redakcija-Editorial Office: Hotel Convikt, Dillingen/Donau, Bayern (13b) Iznāk divi reizes nedēļā — Published twice a week

Nr. 69 (71) Authorized by Military Government and UNRRA Dillingenā, trešdien, 1946. g. 4. septembrī

Vēstule draugam

Nekā no tā, kas bijis, mēs nevaram padarīt par nebijušu. Nekā no tā, kas būs, mēs nevaram saskatīt. Cik daudzas rēizes gan tas jau teikts. Un gluži tāpat kā visus sešus pēdējos gadus, mēs vēl arvien stāvam jaunu krustceļu priekšā un, rūgti mācīti, piesardzīgi spriežam: vai jaunākais jau būtu aiz muguras? Bet neviens uz šo jautājumu nevar atbildēt, neviens mūsu bažas nevar mazināt. Būsim patiesi, tādi ir pamati, uz kuriem mēs patlaban stāvam, un tāpēc es par tavu jautājumu nebūt nebrīnos. Gluži otrādi; būtu nepieredzēts brīnums, ja šis laiks pārietu mums pāri bez ciešanām.

Tu tagad esi dzīves gudrs, jo ar laikiem un valdībām, kādus esi pieredzējis, varētu piekraut lielu mūzeju un tāpēc domā, ka tev būtu tiesība vienu otru pamācīt. Un mazliet pamēģinājis, tu redzi, ka nevienam tava gudrība un tavi padomi nav vajadzīgi. Tu esi cietis vairāk kā dažs cits, bet nevienam citam tas nesāp. Tev ir pieticis drosmes saceltīes pret netaisnību un par to uz tevi lido akmeņi. Tu jūti, ka citiem esi par slogu, un kļūsti ar katru dienu vientuļāks. Tu neesi nevienu karu sācis, bet toties par tavu zemi mesti kauliņi krustām un šķērsām. Tu esi pateicīgs par palīdzīgo roku, kas sniedzas tev pretim, tu esi pateicīgs par katru laipnu vārdu kā tuviem, tā tāliem draugiem, bet arī zini, ka pasaulē ir tikai viena vieta, kur tevi gaida, un ka tā ir tā vieta, uz kurieni tu tagad nevari doties.

Un kad tu visu to redzi, tevi pārņem mulsums: vai ir vairs vērts, vai ir kāda cerība, vai ir kāda nozīme? Tāpat kā tu, arī es nezinu, vai mūs vēl pārmals kāda drausma mašīna, vai mums stāv priekšā ceļš uz mājām vai pavisam uz citu pasaules pusi. Cerēsim labāko, bet rēķināsimies arī ar jaunāko un arī tas tevi nedrīkst padarīt citādu, kāds tu patiesībā esi. Ja tagad tev iet grūti, ja nākotnē tev var iet vēl daudz reižu grūtāk, tad vienmēr tomēr dziļi un vērīgi skaties liktenī un tu būsi pārsteigts par to, ko redzēsi — dievišķā spožuma mirdzumu ap savu galvu.

Tu jūties nelaimīgs, tevi māc izmisums? Apvelc savām domām svētdienas svārkus. Tu zini, ka bija vajadzīgi gadusimti, bija vajadzīgi dumpji, revolūcijas, kari un ilgas emigrācijas, lai no neskaitāmu un nepieminamu varoņu kauliem sanestu 18. novembri. Un apsver, draugs, labi. Tev tāpat kā ikvienam no mums ir jānes tālāk tā lāpa, kas šinī dienā ir aizdegta, kas vēl arvien ir mūsu un vienmēr paliks mūsu.

Vai tu uzvarēsi? Vai tu kādreiz vēl redzēsi Triju zvaigžņu mirdzumu? Es nezinu tāpat, kā neviens to nezina. Varbūt tu pats, varbūt tikai tavs dēls, kas stāsies tev blakus vai tavā vietā, kad tevis vairs nebūs. Atceries, ka tiem, kas domājuši mūs valdīt, mēs neesam nesuši laimi. Ar zobiem ir sagrauztas troņu kāpes, ar spītības spēku šasaukti negaisi, ar asaru upēm izrauti pamati klintīm, kas likās vēl varenākas par to akmens kluci, kāds tagad tev uzgūlies uz krūtīm. Tu šaubies, tu pat domā, ka viss tas, kas kādreiz bijis labs, varētu būt tikai laimīga sagadīšanās? Nē, pareizā vietā pielikta svira spēj iekustināt arī vislielāko smagumu.

Tu zini pasaku par ķēniņu, kas liels sev uzšūt neredzamu tērpu, tu arī zini, ka pasaules varenie tad lišķīgi slavējuši ķēniņa gudrību un tērpa košumu. Esi tas, kam pietiek drosmes saukt: ķēniņš ir pliks! Esi tas, kas atver acis tiem, kas paši neredz! Esi tas, kas ar galvu drupina klinti,

(Beigas 3. lappusē)

Bij. karavīriem iespējams iegūt DP tiesības

No amerikāņu gūsta atbrīvotiem latviešu bij. karavīriem, kas savā laikā mobilizēti, dota iespēja iegūt DP tiesības, ja viņi pieteicas tuvākā pastāvīgā pārbaudes (screening) komisijā, kura tos pārbaudīs līdzīgi pārējiem DP. Starp citu šāda komisija — Permanent Screening Board — pie UNRRA Team 120 darbojas Rēgensburgā, Bavārijā, poļu kazarmās. Tajā reģistrēti un pārbaudīti pāri par 1.000 atbrīvoto gūstekņu, kuŗus pārbauda reģistrācijas kārtībā. Pašlaik reģistrēšana pārtraukta, kamēr pārbaudīs līdz šim reģistrētos. Reģistrēšanu paredzēts atjaunot septembŗa sākumā. Pie reģistrēšanas izsniedz zīmi ar tekošo numuru. Šī zīme dod tiesības ierasties uz pārbaudes komisiju.

A. Tilmanis

UNRRA's ģenerāldirektors Lagvardija Mērbekā

Baltijas tautu pārvietoto personu nometnē **Mērbekā**, nobeidzot savu inspekcijas braucienu pa DP nometnēm, 20. aug. ieradās UNRRA's ģenerāldirektors Lagvardija. Mērbekieši augsto viesi sagaidīja nometnes darbu skatē, kur ģenerāldirektors guva ieskatu par mērbekiešu, īpaši viņu mākslinieku un daiļamatnieku sasniegumiem. Sarunā ar DP nodaļas vadītāju pie Sabiedroto kontrolkomisijas Berlīnē — brigādes ģenerāli Kenčinktonu Lagvardija piekrita priekšlikumam iekārtot Ņujorkā un Londonā DP mākslinieku un daiļamatnieku darbu salonu. Atzinību izpelnījās arī Mērbekas latviešu teātris, pie kam ģenerāldirektors interesējās ne vien par teātŗa līdzšinējo darbību, bet arī par dekorāciju skicēm un maketiem. Labu brīdi augstais viesis kavējās nometnes bērnu dārzā, vērodams mazo iemītnieku rotaļas.

Nometnes sarīkojumu zālē augsto viesi sagaidīja visu triju Baltijas tautību pārstāvji, bet Mērbekas latviešu koris nodziedāja Amerikas Savienoto Valstu himnu. Profesors K. Ābele visu nometnes iemītnieku vārdā Lagvardijam pasniedza dāvanu — ar Baltijas valstu ģērboņiem rotātu nometnes dzīves attēlu albumu. Pateikdamies ģenerāldirektors Lagvardija uzrunā norādīja uz vēroto sadarbību, piebilzdams: „Jūsu pateicība par UNRRA's palīdzību, es esmu pārliecināts, bija domāta ne tikai manai dzimtenei, bet arī apvienotai angļu karaļvalstij, Kanādai, Austrālijai, Jaunzēlandei, Dienvidafrikai un latiņu Amerikas zemēm, kas visas ir UNRRA's dalībnieces." Tālāk Lagvardija sacīja: „Kā redzat, jums ir daži draugi. Es vēlētos jums pateikt kaut ko noteiktāku par jūsu nākotni, bet es to nezinu. Šodien neviens to nezina. Ir pārāk daudz faktoru, no kā tā atkarīga. Bet ir lielas cerības, ka Vienotās Nācijas apsvērs jūsu problēmas. Jums ir vieta pasaulē un jūs būsit tai piemēroti, lai kur tā atrastos. Laudis, kas pārcietuši tik daudz kā jūs, nekad nevar iet bojā. Es ierados še, lai iedvestu jums drosmi, bet šķiros no jums, pats apdvesmots. Nezaudējiet cerību! Jūs neaizmirsīs!"

Latviešu koris nodziedāja Anglijas himnu un, mērbekiešu sveikts, augstais viesis šķīrās no nometnes tālākam ceļojumam uz Berlīni.

Dienu pirms apmeklējuma Mērbekā, Mērbekas latviešu koris un dubultkvartets „Kuršu vīri" bija aicināti angļu joslas UNRRA's galvenā štāba mītnē, kur ģenerāldirektoram Lagvardijam skandināja latviešu dziesmas.

R. Dzirnis un **„Latviskais Vārds"** Mērbekā

Anglijas-Padomijas ēteŗa nesaskaņas „Padomju Latvijas" dēļ

Londonā, 27. aug. (AP). — Anglijas radiofons — „British Broadcasting Corporation" vakar sāka meklēt jaunu vietu ēterī, kur varētu raidīt savu projektēto „augstākas inteliģences" programmu, jo izrādījies, ka Padomju Savienība nodomājusi izlietot to pašu viļņa garumu. „BBC" pārstāvis apstiprināja, ka Padomija varot atsaukties uz 13 gadu vecu starptautisku nolīgumu savu tiesību pierādīšanai tieši uz šo konkrēto vietu gaisa viļņos.

Priekš 6 nedēļām „BBC" paziņoja savu nodomu uzsākt nopietnas mūzikas un lekciju jaunu programmu, kas sāktos septembrī. Īpašā paziņojumā bija sacīts, ka jauno programmu pārraidīs uz 514,6 m — uz viļņa garuma, kas, Eiropas valstīm savstarpēji sadalot gaisa viļņus, 1933. g. Lucernā bija piešķirts Latvijai un Tunisai.

Vakar Maskavas radiofonā bija paziņots, ka visā drīzumā sākšot darboties pilnīgi jauns „Padomju Latvijas" raidītājs Latvijā, ko kaŗa laikā absorbēja Padomju Savienība. Maskava sacīja, ka šis raidītājs (Rīgā) bez tam būšot pietiekami spēcīgs, lai to dzirdētu visā Eiropā.

„BBC" vadītāji norāda, ka 514,6 m viļņu gaŗumu kaŗa laikā izlietoja Sabiedroto kaŗaspēka programmu raidīšanai un ka „BBC" to izmantoja arī vienam no saviem reģionāliem raidītājiem. Velsas raidītāju nesen pārcēla uz jaunu viļņa gaŗumu, lai atbrīvotu vietu „augstākas inteliģences" programmai. Pēc 24 stundu neskaidrības un neziņas „BBC" pārstāvji izteicās, ka viņi „stāvokli noskaidrošot."

The Stars and Stripes

Kongresa loceklis lūgs UN turpināt UNRRA's darbu

Vašingtonā, 28. aug. (UP). — Iespaidīgs UN loceklis — amerikānis vakar izteicās, ka viņš ieteiks, lai UN turpina UNRRA's pasākto palīdzības darbu visā pasaulē. Pēc līdzšinējā plāna, UNRRA izbeigs savu darbību Eiropā 31. decembrī un 3 mēnešus vēlāk arī Tālos austrumos.

ASV kongresa loceklis Sols Blums (Bloom) ir nešaubīgs savā pārliecībā, ka UNRRA's darbs ir jāturpina. Blums izteicās, ka viņš septembrī lūgs UN pilnsapulci uzņemties šo darbu no tā briža, kad UNRRA to atstās. „Mums jāturpina UNRRA's lieliskais darbs", sacīja Blums. „Mēs nevaram cerēt uz mieru slimu un trūcīgu tautu pasaulē. Tas jāatrisina ikvienai pasaules miera grupai, jo izsalkušas tautas ir bīstamas tautas." Blums ir ne tikai UN komitejas vadītājs UNRRA's organizācijā, bet arī priekšsēdis ASV kongresa ārlietu komitejai. Pēdējai būtu jāatbalsta jebkāda amerikāņu līdzekļu piešķiršana, ar kuŗiem UN varētu turpināt UNRRA's darbu.

The Stars and Stripes

Paziņo imigrācijas skaitļus

Vašingtonā, 28. aug. (AP). — Tieslietu ministrija paziņo, ka šīgada pirmajos 6 mēnešos Savienotās Valstis ielaidušas 82.926 imigranti. To skaitā ir 21.130 kvošu imigrantu un 61.796 ārpus kvošu imigranti.

The Stars and Stripes

Austrālija uzbrūk Krievijai: sarkanie izplatot bailes Eiropā

Parīzē, 27. aug. (AP). — Austrālijas pārstāvis Bīslijs (J. A. Beasley) šodien sacēla kājās miera konferences delegātus Luksemburgas pilī ar asu uzbrukumu Padomju Krievijai, protestējot pret tās „meliem", „iebiedēšanas" un „varas politiku". Ejot palīgā Austrālijas delegātam, kuŗa argumentus Italijas jautājuma politiskā un saimnieciskā komisijā izsmēja ārlietu viceministrs Višinskis, Bīslijs sacīja: „Krievijas paņēmiens ar savām runām aizbāzt mutes visiem tiem, kas nostājas pret to, kļūst nepanesams."

Šajā vietā priekšsēdis — Dienvidafrikas pārstāvis Egelands iejaucās, lai Bīslejam ņemtu vārdu. Arī Višinskis piecēlās kājās, lai protestētu pret austrāliešа piezīmēm. Bīslijs atcirta: „Jūs vienmēr esat daudz runājuši un arī es pateikšu daudz no tā, kas man sakāms."

„Neatkarība no bailēm tagad pasaulē neeksistē", runāja Bīslijs un pilī, kur pasaules 21 nācija sapulcējusies miera radīšanai, iestājās klusums. „Eiropā valda bailes. Pēc šī kaŗa Eiropa kļuvusi par nožēlojamu vietu. Šīs bailes palielina krievu taktika — ar savām runām aizbāzt mutes tiem, kas nostājas pret viņiem. Mēs neļausim iebiedēties."

Bīslijs turpināja: „Daudzos no šiem jautājumiem pielieto daudz melu. Eiropas miers mums ir tikpat nozīmīgs, kā ikvienam citam." Varēja saprast, ka viņu sarūgtinājusi Višinska agrāk izteiktā piezīme par to, ka Austrālija, kas atrodoties vistālāk no Eiropas, „šajā konferencē iesniegusi 35 proc. no visiem ierosinājumiem."

„Un ja arī mēs esam 24.000 km atstatumā no Eiropas, tad mēs tomēr piedalījāmies divi kaŗos Eiropā un esam še zaudējuši daudzus mūsu labākos vīrus. Mēs atsakāmies atzīt, ka Padomju Krievijai ir kaut kādā ziņā vairāk tiesību par mums. Mēs neļausim iebiedēties tāpēc vien, ka kāda valsts šobrīd iedomājas, ka tā ir varena," deklarēja Bīslijs.

Krievijas delegācija ātri vien sapulcējās ap Višinski un visa Bīslija uzbrukuma laikā tie kopā smējās.

„Krievi, tā man šķiet, iedomājas, ka neviens nav savas tautas pārstāvis, ja viņš nepiekrīt visam tam, ko saka Višinskis. Klausoties viņu, būtu jāsāk domāt, ka komūnistu laikraksti visā pasaulē ir vienīgie tautu pārstāvības organi. Lai kā tas būtu, bet Austrālijā neviens nelasa komūnistu avīzes un es pārstāvu Austrālijas tautu."

The Stars and Stripes

LSK goda krusts ģenerālim Hjumam

LSK pārstāvis **Zalcburgā** māc. R. Reinfelds 22. aug. augstākam DP lietu kārtotājam Austrijā amerikāņu armijas ģenerālim E. Hjumam (Hume) pasniedza jau 1923. gadā Latvijā piešķirto un toreizējā valsts prezidenta J. Čakstes apstiprināto LSK goda krusta diplomu. Ģenerālis Hjums 1923. g. bija Amerikas Sarkanā krusta misijas vadītājs Latvijā un par izciliem nopelniem bija apbalvots ar LSK goda krustu, bet tehnisku apstākļu dēļ diploms viņam nebija nodots. Ģenerālis ir labs Latvijas apstākļu pazinējs un labs latviešu tautas draugs, ko viņš darbos vairākkārt apliecinājis arī savā tagadējā darbībā.

Māc. R. Reinfelds ģenerālim pateicās par palīdzību latviešu tautai valsts pirmajos pastāvēšanas gados un arī tagad, kad esam palikuši bez dzimtenes. Atbildes runā ģenerālis apliecināja simpatijas mūsu tautai un pasvītroja, ka viņš uzskatot par likteņa lēmumu pēc vairāk kā divdesmit gadiem atkal sniegt palīdzīgu roku emigrācijā esošiem latviešiem. Ģenerālis lūdza nodot sveicienus visiem latviešiem.

„Latviešu Balss Austrijā"

Latviešu koris dziedās Nirnbergas operā

Latviešu dziesmudienas Bavārijā šovasar skaisti izskanēja Augsburgā, kur 25. aug. brīvdabas skatuvē tik tikko pietika vietas 5.000 klausītājiem. Krāšņais dziesmudienu dalībnieku gājiens iepriecināja mūs pašus un viesus — cittautībniekus. Goda viesu vidū bija arī archibīskaps prof. Dr. theol. T. Grīnbergs un LCK vadītājs amerikāņu joslā A. Kacēns. Atskanot dziesmudienas pēdējai dziesmai — J. Mediņa „Tev mūžam dzīvot, Latvija!" dziedātāji un klausītāji šķīrās līdz citām dziesmudienām, kas nākamgad notiks Vācijā vai arī kādā citā zemē, kur latviešiem būs laime būt vienkopus. Patlaban veic priekšdarbus latviešu koŗa koncertam Nirnbergas operā. **T.**

Latvijas republikas sūtņi Parīzē

Bazeles „National Zeitung" 7. aug. raksta, ka **Parīzē** ieradušies arī Baltijas brīvo republiku pārstāvji. Latvijas pārstāvju vidū ir sūtnis Londonā K. Zariņš, sūtnis Šveicē un Dānijā J. Feldmanis un Latvijas kādreizējais ārlietu ministrs F. Cielēns, kas ieradies no Zviedrijas. Viņi baudot iespaidīgu amerikāņu un angļu aprindu labvēlību. —s.

60 dienu atļauja 18 bēgļiem — okeāna šķērsotājiem

Miamijā, 28. aug. (AP). — 18 igauņu bēgļiem, kas šķērsojuši Atlantisko okeanu 38 pēdu gaŗā laivā, piešķirta atļauja uzturēties Savienotās Valstīs vismaz 60 dienu. Pēc 3 mēnešu ceļojuma šie bēgļi trešdien bija ieradušies no Zviedrijas. Sākumā viņiem nedeva atļauju izkāpt krastā, jo viņiem nebija imigrācijas dokumentu.

The Stars and Stripes

Līdzstrādnieku ievērībai

Sakarā ar pārmaiņām redakcijas personāla sastāvā visi „Latviešu Vēstnesim" domāti manuskripti, korespondences u. c. (arī literārai daļai un sporta nodaļai) adresējami tieši galv. redaktoram Viktoram Baltkājim, Hotel Convikt, Dillingen/Donau, Bay. (13b).

Chronika

Kopš Lieldienām „Saules" nometnē **Gēstachtā** darbojas **T. Dzērves** vadītā amatu skola. **Līdzīgi izglītības** pasākumi darbojas arī **Oldenburgā** un **Blombergā**, bet kopš jūlija sākusi darboties arodskola **Flensburgas** latviešu nometnē „Antwerp". Arodskolu bija paredzēts atvērt arī Sēstā, bet ar nometnes pēkšņu pārcelšanu no Sēstas uz Greveni šis nodoms tagad atlikts. **Blakus arodizglītības** jautājumu kārtošanai latviešu nometnēs Ziemeļvācijā arvien aktuālāks kļūst arī nodarbošanās jautājums. UNRRA's vadītāji darbinieki arvien biežāk norāda uz nepieciešamību visiem darba spējīgiem strādāt. Labi šīs jautājums atrisināts **Altgarges** nometnē, kur no visiem 1500 iedzīvotājiem visi darba spējīgie vīrieši **nodarbināti gan meža** darbos, gan nometnes saimnieciskos pasākumos. **Grosenbrodē pie kūdras** rakšanas nodarbināti 700 tautiešu, bet **lielāks skaits grosenbrodiešu** veic arī **citus** pienākumus **(Arv. Eglītis). — UNRRA's** 279. **vienības** direktors **J. H. Veltmens**, atziedams no sava līdzšinējā darba un atvadoties no **Braunšveigas** nometnes iemītniekiem, teica: „**Par jūsu** tuvāko nākotni varu teikt vienīgi to, ka jums visiem noteikti būs jāstrādā, un nav vairs tālas brīdis, kad jums par saņemto uzturu pašiem vajadzēs samaksāt. Samaksāt vajadzēs ar to, ko būsit nopelnījuši kārtīgā darbā. Ja kāda aizjūras valsts ziņo, ka viņa gatava uzņemt zināmu skaitu DP, tad tas nenozīmē, ka jūs jau nākošā mēnesī varēsit uz turieni aizbraukt. Visiem zināms, ka emigrācija drīzumā nav iespējama transporta grūtību dēļ. Emigrācija var vilkties vairākus gadus un līdz tam laikam jāstrādā, jāmācās jauni arodi un jāpelna iztika" („**Auseklis**" Braunšveigā). — Pēc **LKPP** priekšsēža **J. Goldmaņa** ierosinājuma, tautieši amerikāņu okupācijas joslā šovasar savākuši 20 kastu ziedojumu, no kuŗām viena daļa pārvesta arī uz angļu okupācijas joslu un nodota 2. apgabala latviešu komitejai sadalīšanai. Komiteja ziedojumus sadalījusi Osnabrīkas, Grosenbrodes un Eikelbornas nometnēm un Zilkas tuberkulozes sanatorijā ievietotiem 32 tautiešiem („**Jūrmalas Vēstis**" Grosenbrodē). — **Latviešu** nometnē **Augsburgā-Hochfeldā** no 25. aug. līdz 4. sept. notiek tautas augstskolas audzēkņu darbu

Kaut vienmēr tā būtu

Kur kalni pašķiras un Maina met četrus, vienu par otru skaistākus lokus, tur paceļas zaļumu un vīna dārzu pilsēta Vircburga ar trim latviešu nometnēm. Ja jūs, ejot pa Mainas malu, ieraugāt zilu izkārtnīti ar baltu uzrakstu „Liepājas iela", tad zināt, ka atrodaties latviešu Centrālās nometnes robežās. Apstājieties un brīnieties, ko te latviešu izdoma un čaklums veicis sagrautās pilsētas drupās! Labu gabalu lejup — Mainas otrā pusē uzdurąties pelēkos akmeņos kaltai sētai — kazarmiskai baltu tautu Ziemeļu nometnei. Griežaties atpakaļ un pārejat upi pa augstu šauru tiltu. Soļojat gar rāmo zilganpelēko ūdeni, priecājaties par sarkanajiem jumtiem zaļi sulīgajos dārzos un pakalnē kokos pamanāt savrupas zilganpelēkas koka barakas. Tā ir Vakara nometne ar 660 latviešiem. Tik daudz redzētā akmeņainā neglītā vācu pagalma vietā te jūs saņem zāļu mauriņš, košuma krūmi un zema zeltiņu sēta. Logu priekšā puķu dobes. Liekas, ka atrodaties lielākā lauku saimniecībā ar vairākām deputātnieku savrupmājām. Arī iekšējā iekārta izveidojusies līdzīgi lauku saimniecībai. Visās rūpēs un vajadzībās katrs uzmeklē tiešī nometnes komandantu Duecānu, ko „vakarnieki" sauc vienkārši par „ķeizaru". Ka attiecības te tomēr nav oficiālas, liecina, ka gandrīz visi savu „ķeizaru" uzrunā ar „tu". Visi arī zina, ka „ķeizars" savā istabā nav sastopams: viņš ir tur, kur kas notiek vai tiek darīts, vai arī vakaros kalpo savai kaislībai — spēlē basketbolu.

Gadījās te iegriezties 25. augustā „vakarnieku" mājas svinībās - gadasvētkos. Prieks bija dzirdēt nometņu vadītāju — latviešu un UNRRA's direktoru svētku atklāšanas uzrunas, ka triju nometņu tautiešu vidū un attiecībās ar militārām iestādēm un UNRRA bijusi laba sadarbība un saskaņa. Kaut vienmēr to varētu liecināt mēs paši un tie, kas mūs vēro un vērtē! Svinību kodolu aizpildīja latviešu dziesmas — Ziemeļu un Vakara nometņu koŗu kopkoncerts. Dziesma gadsimtus cauri pavadīja mūs sūrā darbdienā un īsajā svētdienā, dziesma mierina un spēcina mūs arī trimdā. Ja kopkoris skolotāja Reiznieka un Smiltnieka vadībā šur tur kliboja balsu samēros un ritmā, tad to atsvēra sajūsma un labā griba. Arī dziedātāju tautas tērpi, zaļo lauru iekļauti, priecināja klausītājus. Zeltainās vakara debesīs latviešu dziesmas skaņās plīvoja zvaigžņotais Amerikas un sarkanbaltsarkanais Latvijas karogs. Katru rītu tos te uzvelk un vakaros nolaiž. Celinieks atstāj šīs zilganpelēkās ēkas ar vēlējumu sirdī: kaut vienmēr varenais zvaigžņotais karogs lautu sev blakus plīvot mūsu sarkanbaltsarkanām krāsām.

J. Krastiņš

Mācītāju sanāksme „Saules" nometnē

Latvijas ev.-lut. baznīcas arhibīskapa vietnieks angļu joslā prāv. Edg. Bergs 11. un 12. sept. „Saules" nometnē **Gēstachtā** aicinājis uz sanāksmi angļu joslas latviešu evaņģeliskās baznīcas mācītājus. Sanāksmē piedalīsies ap 50 mācītāju un tajā bez garīgās dzīves jautājumu kārtošanas paredzēti arī referāti. Prof. Eižens lasīs par baznīcu un dogmatiku, māc. J. Meisters par latviešu tautas pasaules uzskatu, māc. **R. Skredelis** par reliģisko dzīvi tagadējā evaņģeliskā baznīcā un prof. L. Slaucītājs par dzīves apstākļiem Amerikā.

Arv. Eglītis

Jaunatnes nodarbinātība

Hochfeldas nometnē **Augsburgā** ierosināts dibināt baleta skolu. Pārrunājot šo jautājumu, Ziemeļšvābijas novada komitejā ierosināts jautājums par mūsu jaunatnes nodarbinātību vispār. 21. aug. paplašinātā komitejas sēdē ar mācības iestāžu un ārstu piedalīšanos, runājot par pieminēto baleta skolu, klātesošie atzina, ka balets ir viens no latviešu mākslas izcilākajiem paveidiem un tādēļ baleta skola būtu apsveicama, bet sēdes dalībnieki arī atzina, ka mūsu bērni un jaunatne ir jau pārāk daudz aizņemti ar mācībām skolās un dažādām nodarbībām ārpus skolas. Nepieciešams, lai visi, kam saskare ar bērnu un jaunatnes organizēšanu un mācīšanu, saskaņotos tā, lai bērnus nepārpūlētu. Nepieciešamības gadījumos bērniem jālieda piedalīties ārpusskolas pasākumos. Lielākā teikšana te būtu vecākiem un skolai. Jautājuma svarīgumu un nopietnību apstiprina bērnu vājais veselības stāvoklis un vispārē ais pagurums.

A. Tilmanis

---

skate. Tautas augstskola sāka darboties pirms 4 mēnešiem un skate ir liecinājums tam, ka, neatlaidīgi strādājot ar loti primitīviem un nepietiekamiem darbarīkiem, tomēr sasniegti labi rezultāti un augstskolas apmeklētāji guvuši zināšanas, kas tiem lieti noderēs nākotnē („**Nākotnei**" Augsburgā). — „Ezerciema" latviešu nometne **Zēdorfā** saņēmusi no Brazilijas latviešiem ziedotās mantas — veļu, zeķes un citus apģērba priekšmetus. Ziedotās mantas nometnes iemītnieki nodevuši tautiešiem — invalidiem („**Dienas Atbalss**" Zēdorfā). — **Bukstehudē** pie UNRRA's 235. vienības paredzēts organizēt DP arodskolu, kuŗas skolēni komplektētos no visām angļu okupācijas joslas DP nometnēm. Darbības sākumā skolā paredzētas radiotechnikas, galdnieku, šuvēju, drēbnieku, foto un mājsaimniecības nodaļa, pie kam uzņems 200 skolēnu. Vēlāk — pēc jaunu nodaļu iekārtošanas skolēnu skaitu paredzēts paaugstināt līdz 350. Par jaunās mācības iestādes direktoru aicināts inž. A. Priednieks no Osnabrīkas („**IB Osnabrīkā**"). — **Lībekas** latviešu teātris savu otru sezonu ievadīja ar J. Akurātera **komēdijas** „Priecīgais saimnieks" izrādī rež. P. Elsiņa vadībā. — Būvuzņēmējs J. **Sīlis** angļu būvdarbiem **Hamburgā** noorganizējis DP būvuzņēmumu, kas nodarbina gan amatniekus, gan arī nekvalificētus strādniekus un biroja darbiniekus. Strādātāji saņem atalgojumu un smaga darba strādnieku devas. Interesenti var pieteikties Lībekā Artilerijas kazarmās un „Rīgas" nometnē pie J. Sīļa (Nometnes Rīga „**Ziņas**" Lībekā). — Latviešu nometnēs **Neinburgā** (vorm Wald) ievēlētas jaunas nometņu komitejas. Par to priekšsēžiem ievēlēti O. Prinkalns, Irēne Avena un Irēne Turmane, bet par locekļiem A. Kertāns, J. Viņķis, A. Piebalgs, K. Banders, P. Tumbelis un Z. Hegmanis **(K. Gulbis).** — Laikraksts „Apskats", kas iznāca **Gēstachtā**, ar 63. numuru apturēts **(—s).** — K. Raits **Gēstachtā** izdevis latviešu tautas pasaku izlasi ar N. Strunkes ilustrācijām, kas pārņemtas no kāda cita agrāka izdevuma. Grāmatiņa kabatas formatā, 64 lappuses, glīta, bet padārga — 5 markas. Grāmatiņu var pasūtināt pie J. Olles, DP Camp 2, Grenzstrasse, Geesthacht/Elbe (24). Nākotnē K. Raits sola R. Blaumaņa noveļu krājumu. Būtu jāvēlas, lai tā pārdošanas cena būtu samērīgāka (—s). — **Mildorfas** latviešu nometnē Bavārijā **noorganizēta drāmas kopa agr. T.** Rituma vadībā, kas savam pirmuzvedumam izvēlējusies A. Rupaiņa komēdiju „**Aizmirstā zeme**". Daudziem kopas dalībniekiem izrāde bi-

---

Arturs Kaugars

Savā pusē

Straujš skrējiens lejup. Skats uz Til-
Viz ūdeņi, un stacija ir klāt. [taleju.
Es lēnīgs izkāpju un atkal eju
Tie Tevis pasērst kā ik gadus, māt.

Te katrs akmens glabā manas pēdas
Un mani gadi logu ēnās vīd.
Kā lapotnē krīt sirdī liegas vēdas,
Un bijušais nu šalc un slīd.

Šķiet, toreiz tevi īsti neredzēju,
Kad manī pašā rūgstot brieda viss.
Nu, pilsēta, es skaidrāk redzēt spēju,
Tavs dižums zudis, mīļums palicis.

No pakalna, pa paradumam stājis,
Vēl noskatos, kā krēslā jumti zied.
Gaišs logs, lūk, aicina kā vienmēr aicinājis.
Tu mani gaidi, māt. Es steidzos iet.

— — — — — — —

Tas tagad sapņu brauciens. Bet vai vēl,
Māt, Tava spuldze tanī logā kvēl?

Mintauts Eglītis

Antons iet pasaulē

(1. turpinājums)

No bramanības vairs nekā. Nokaunējies viņš tuvojas Žvīkam, palocīdamies sveicina un neredz Antonu, kas, ieraudzījis paziņu, uzsmaida. Žvīka piesarkst, izmet pāris lamu vārdu.

„Labi, ka atnāci, citādi skriet pakaļ nevarētu! Smird atkal, ka vai elpu sit ciet, laikam tabakas kātus ēdis!..."

Runāšanās apklust. Ienācis rajona priekšnieks Kaurēns. Vecākā mechaniķa Trauciņa pavadīts, viņš apstaigā grupas, sarunājas ar techniķiem un priekšstrādniekiem, tad nostājas vidū un saka tādu kā sezonas atklāšanas runu. Visi spidīgām acīm raugās priekšniekā, klausās, tikai Tenis, novilcies citiem aiz muguras, blenž grīdā un līgojas.

„Nekas, braši puiši," priekšnieks beigās kā pie sevis nosaka un taisās aiziet. Trauciņš vēl mirkli pārlaiž skatu telpai un smaida, — nesen arī viņš bija starp tiem... Gandrīz jāsaka — taisījis karjeru, maz gados uzstrādājoties līdz priekšnieka palīgam...

Kad vadītāji aiziet, Žvīka vēl nokliedz:

„Rīt, sešos! Jaunie — Klauģis ar Folkmani, kā jau teicu, — noliktavā. Dabūs ar automobili pabraukāt. Izskrien' vēl šovakar pie līgavām, tikai nepiedzerieties. Citādi var gadīties, ka mūs vairs nevar panākt..."

*

Vīksnēnu pagasts nebija mazais. Tāpat pārticības ziņā citiem par paraugu, tikai ar satiksmi nelāga — dzelzceļš aizvilkās gar pamali turpat trīsdesmit kilometru. Otrs trūkums, pagasta lielākajam galam nebija savas telefona centrāles. Par tālruņa iestādi sen runāja, bet vienmēr gadījās kāds šķērslis. Pirmo reiz uznāca krīzes gadi, vēlāk telpu jautājums sarežģījās. Beidzot jaunsaimnieks Naudiņš piedāvājās ņemt centrāli savā mājā. Viņam bija pāris lieku istabu un paauguši bērni, kas varētu jauno iestādi apkalpot. Bet nebija uzņēmības lietu uzsākt. Tad Ciesnieku saimniece sāka rīkoties. Kādu svētdienu viņa lika iejūgt labāko rikšotāju un apbraukāja kaimiņus, parakstus vācot. Sanāca daudz telefona gribētāju, turpat pie trīsdesmit. Nākamā dienā mājas puisis aizveda viņu uz staciju, — vajadzēja braukt divdesmit sešus kilometrus (ar autobusu saimniece nebija radusi braukt), lai nodotu pastatelegrafa departamentam tālruņa gribētāju lūgumu, tūliņ nokārtotu formālitātes un samaksātu vajadzīgās nodevas. Arī Naudiņš tajā dienā aizbrauca ar autobusu, abiem bija norunāts Rīgā satikties. Viss arī norītēja gludi, un atbilde bija, ka centrāli ierīkos nekavējoties. Labā omā par padarīto, atpakaļ abi brauca kopā ar vilcienu. Saimniece varēja būt apmierināta: Rīgā apsolīja, ka viņai pirmajai ievilks telefonu un piešķirs pirmo numuru. Vislielākais pārsteigums būs bērniem, — atbrauks Vidvuds, Zeņe no Rīgas un priecāsies par mazo, melno kastīti pie sienas. Tā vilcienā viņa pļāpāja bez apstājas un Naudiņš nevarēja vien nobrīnīties, kur bagātā Ciesniece tērzīga.

Gala stacija pienāca ātri, bet ar pajūgu notika klizma: ratiem pārlūza tapa. Naudiņš, Ciesnieku puisim piepalīdzot, ņēmās braucamo salabot. Zirgs stāvēja galvu nodūris un, kā vainīgs juzdamies, reizēm blenza atpakaļ, kur līkājās abi vīrieši. Saimniece mīļigiem vārdiem rāja lopiņu un glāstīja tā rudo spalvu. Rati gandrīz jau bija kārtībā, kad no ceļa līkuma pēkšņi izgriezās motocikls un strauji tuvojās, atstādams aiz sevis gaŗu putekļu asti. Naudiņš saņēma zirgu aiz galvas, bet braucējs, ieraudzījis cilvēkus, grieza mašīnu malā un samazināja gaitu.

„Kas tad nu, saimniec?" tas ieprasījās, motoru apturējis.

„Tā sliktāk iznācis", Ciesniece atsmējās, „tūliņ būsim atkal strīpā."

Svešais pagrabinājās gar rīku somu un gāja palīgā.

„Jūs no šī pagasta? Esat dzirdējuši Naudiņus? Nupat..."

„Naudiņus?..." Naudiņš pie sevis nočukstēja, acumirklī neaptverdams, ka runā par viņa māju. Bet Ciesniece iekrita vidū:

„Ko tad tur vajadzēja? Tepat jau saimnieks..."

„Lieliski! Apskatīju jaunās centrāles vietu. Jums jau būs zināms..." viņš paliecās un sniedza roku: „Mechaniķis Trauciņš..."

„Tad tik tālu!" Ciesniece nevarēja prieka valdīt. Nelaizdama Naudiņu pie vārda, viņa izstāstīja, kā pa līgu gājis, kā viss veicies, un, kad jau bija pagājusi laba stunda, tikai tad atcerējās, ka jābrauc tālāk, ka te nav nekāds sētsvidus, kur stāvēt. Rati sen jau bija kārtībā. Viņa ilgi kratīja jaunā paziņas roku, tad deva mājienu vīriem kāpt ratos. Arī Trauciņš sēdās savai mašīnai mugurā un, paskatījies saulē, kā satrūcies, kā sabiedēts steidzīgi aizdrāzās.

*

Darbs sākās. Antons sēdēja automobilī, veda uz staciju materiālus. Vezumā grabēja kāši, šķēršņi, stiepļes un kābeļi lielos rituļos. Vēl viss likās viegli. Šķēršņus un kāšus cilāt bija nieka lieta un pie smagajiem rituļiem sanāca cilvēku pieci, seši. Tos arī ievēla tikai ar velšanu. Vēl nebija ko runāt par grūtumu.

Stacijā aizvesto sakrāva vagonā un brauca atpakaļ. Saule cepināja karsti, pamazām vajadzēja atlaist drānas vaļīgāk. Vīrsvalka Antonam nebija, uz vecā vadmalas svārka un biksēm nosēdās lieli darvas un rūsas plankumi.

Pāris stundās viss bija aizvests. Strādnieki steidzās ieēst, apmazgāties un uzvilkt citas drānas. Pēcpusdienā gāja vilciens.

No Antona grupas līnijniekiem stacijā salasījās tikai četri. Garākais uzmetās par grupas vecāko. Tas bija elektromontieris Stāds, vecs līnijnieks, pēc amata grupas vadītāja palīgs. Otrs — vidēja auguma tumšsejis bija vadu licējs Kriemiķis, liels izsmējējs. Antonam bija jāpabrīnās, kur cilvēks tik daudz varēja smiet, gandrīz pēc katra pateiktā vai dzirdētā vārda un izsauciena. Krūtis viņš bija izgreznojis zīmējumiem, ko redzēja aiz apkakles. Kad Stāds ieprasījās, kas šis par sauszemes jūrnieku, Kriemiķis pirmo reizi savilka skābāku seju, bet tūliņ atkal izplūda smieklos:

„Toreiz biju vēl bērna prātā!..."

Trešais — Folkmanis, mazs cilvēciņš, īsi apgrieztiem matiem un palielām ausīm, visādi nopūlējās atdarināt pieaugušu un augumā gaŗāku cilvēku. Daudz prāta viņam nevarēja būt, no viņa mutes nāca tikai lielības. Nomērījis skatiem šā mazo augumu, Stāds izmeta:

„Būs grūti, Folkiņ. Iekritīsi bedrēs līdz ausīm — kur nu ausīm, vēl dziļāk — un nekā netiksi ārā. Veca lieta — pašam jāizkāpj. Kā ta' nu darīsi?"

Folkiņš nosarka un pagrozījās sēdeklī. Klusēt nedrīkstēja, tā varēja nozaudēt lielā cilvēka cieņu. Viņš centās pavisam nicīgi novilkt:

„Palīgā jau jūs nesaukšu... Vispēc, nekad neesmu bedrēs kritis. Kā pērnvasar, kad..."

„Pērnvasar?" Stāds uzķēra. „Skaties, vecs vilks, bet te izlaisās par avi... Labi, ka zinām."

Izrādījās, ka Folkiņam šī jau otra vasara līnijniekos. Viņš pievirzījās tuvāk Kriemiķim un mērīja Antonu, kas viņam sēdēja līdzās, nicīgiem skatiem. Arī Stāds reizēm uzmeta zēnam acis. Izskaidrojies ar Folkiņu, viņš tomēr nenocietās:

„Vai ta' pīpē un iedzer arī?"

Antons juta, ka nu jāsaturas, pirmā atbilde dažreiz līktenīga visam vēlākam laikam. Viņš ieskatījās Stādam acīs un teica drošī:

„Pīpēt nepīpē, bet dzer, kad gribas."

„Palūk, kur āķis!" Stāds iesmējās un uzsita Antonam uz pleca. „Nāc tuvāk!"

Viņš paņēma Antonu aiz rokas un pārvilka savā pusē. Antons juta, ka pārbaudījumu izturējis, vecākais strādnieks nebija viņu izzobojis. Dzēlības atkal sāka skriet uz Folkiņu, vienam vajadzēja būt apzīmogotam. Antons varēja būt laimīgs, ka tas nebija viņš.

*

Ciesnieku saimniecei šodien bija izgājis pavisam nelāgi. Meitēns Zeņa rakstījis vēstuli, ka tā šodien ieradīšoties mājās, un lūdzis aizsūtīt uz staciju zirgu, bet, kā jau tādā pavasara nevalas laikā, nevienam nebija gadījies braukt uz pagastnamu pēc pasta un tikai šodien kāds riteņbraucējs bija iegriezies Ciesniekos ar Zeņas vēstuli, pastāstīdams, ka meitēns jau nākot kājām no stacijas ar smagiem nesamiem. Lai tūliņ braucot pretī.

Visi zirgi bija tirumā, viens aizdots kaimiņiem un jāskrien uz lauka un jārauj no arkla ārā. Būtu telefons mājās, sazvanītos un zinātu iekārtoties. Ne klapatu, nekā. Dies kāpēc tad nav braukusi ar autobusu?...

(Turpinājums sekos)

Vēstule...

(Turpinājums no 1. lappuses)

lai pierādītu, ka mazas tautas liktenis ir tikpat vērts, cik lielas! Cīnies par savu vietu zem saules, par savas tautas tiesu elpot dzimtenes gaisu!

Tu esi brīvības un taisnības karotājs un tava skaidrā sirdsapziņa ir tavs vairogs. Tavas tautas ciešanas ir tas nesalaužamais spēks, kas tevi ved pretim nākotnei. Un pāri tavai galvai plīvo brīvās un neatkarīgās Latvijas sarkanbaltsarkanais karogs.

Var būt, ka tu pats to vairs nepiedzīvosi. Bet tu to būsi nesis citiem, tiem, kas dzīvos pēc tevis. Tu būsi darījis to pašu, ko darīja tavs vecaistēvs, stādīdams dārzā jaunas ābelītes. Viņš nezināja, vai vairs augļus pieredzēs, bet nerimdams dienu pēc dienas pūlējās par tiem, kas nāks viņa pēdās. Tu būsi darījis to pašu, ko darījis tavs tēvs, māju celdams jaunsaimnieka līdumā, ko ir darījusi viena latviešu paaudze pēc otras. Un svētīts būs tavs vārds.

Ars

Baltieša sūdzība

Londonas laikraksta „News Review" 11. jūlija numurā atrodama šāda lasītāja vēstule:

No „News Review" 13. jūnija numura ar interesi mācījos dažus līdzekļus pasaules miera veicināšanai, piemēram, ja Dienvidslavija vēlas Triestu un uzvestos rātni un miermīlīgi, to dabūjot, tad lai ņem vien to ciet!

Šī nepārprotami skaidrā cilvēku un valstu attiecību kārtošanas veida iespaidots, es rakstu jums, cerēdams, ka jūs nekavēsities pavēlēt krieviem atstāt manu zemi, Igauniju, kuru tie okupēja 1939. gadā un kopš tā laika okupējuši nemitīgi, atskaitot īso starplaiku, kad cietumsargu lomu pagaidām bija pārņēmuši vācieši.

Spilgti atcerēdamies tās mokas, kad redzēju visvareno slepeno policiju aizvedam prom manus tuvākos radiniekus, un pats izglābdams savu brīvību (tāpat kā pāri par simts tūkstošu manu tautiešu) tikai ar bēgšanu uz citu valsti, es nevaru nesajust, ka, lai cik svarīga Dienvidslavijas tirdzniecībai un prestižam arī nebūtu Triesta, tad tomēr sarkanās armijas atvilkšana no Baltijas valstīm ir vēl steidzamāks jautājums.

Neviens, kas daudzmaz pazīst Austrumeiropas vēsturi un ģeografiju, nevar noliegt, ka Krievijai nav vairāk tiesību turēt Igaunijas, Latvijas un Lietuvas tautas okupācijas dzelzs skavās, kā tiesības norīt Anglijas salas. — **M. Viktors** (M. Victor), Stokholmā, Zviedrijā.

Cik valstiņu būs?

Angļu okupēto Vācijas daļu paredzēts sadalīt 3 valstīs — Šlēzvigā-Holšteina, Hannovera un Reinzeme. Līdz ar to sākušās debates par šo valstiņu robežām. Aiz vēsturiskiem motīviem Hannovera pieprasa Osnabrikas apgabalu, bet aiz saimnieciskiem motīviem Vestfāli. Hannovera pieprasa arī Oldenburgu. Tajā pašā laikā oldenburgieši nostājušies pret „Lielhannoveras" radīšanu un iestājas paši par savu provinci. Bez tam izteiktas domas, ka ap Hamburgu līdz Lībekai un Flensburgai vajadzētu izveidot patstāvīgu Lejasvācijus apgabalu un bez tam vēl radīt īpašu piekrastes — Vēzeras-Emsas valsti, kurā ietetu arī Aurichas un Osnabrikas novads.

„Informācijas Biļetens" Osnabrikā

Zimigas vēstis

Sūtņa J. Feldmaņa apskatā par mūsu tautas stāvokli un emigrāciju bija pieminētas izceļošanas iespējas uz Dienvidfranciju. „Latviešu Balss Austrijā" par to papildus ziņo, ka Dienvidfrancijas departamentos jau pirms kara bijis lauksaimnieku trūkums, kas tagad vēl palielinājies, un Francijas valdība uzskatot, ka šo nopietno problēmu varētu atrisināt tikai imigrācija. Tāpēc esot nodoms atļaut lielākam pārvietoto personu skaitam iecelot Francijā, bet tikai tādiem, kas nopietni apņēmušies nodarboties lauksaimniecībā. Šiem iecelotājiem tad piešķirtu optantu tiesības un arī tiesības apstrādājamo zemi iegūt savā īpašumā. Par vēlamākiem iecelotājiem minēti iecelotāji no lauksaimniecības zemēm, tātad arī no Baltijas.

Reutera aģentūra no Otavas ziņo, ka Kanādas senāta iecelošanas komisija ieteikusi senātam, ka, tiklīdz būs pieejama nepieciešamā kuģu tonnāža, vajadzētu sākt veicināt izmeklētu lauksaimniecības un rūpniecības strādnieku iecelošanu Kanādā. Kanādai vajadzētu sūtīt uz Eiropu ierēdņus, kas tur izraudzītu Kanādai piemērotus iecelotājus.

No Buenosairesas ziņo, ka Argentīnas valdība vēl šinī mēnesī atļaušot ik gadus Brazilijā iecelot 120.000 personu.

Zalcburgas apgabala pārvietoto personu nometņu izglītības darbinieku apspriedē Austrijā sanāksmes vadītājs — UNRRA's pārstāvis P. Besons ieteicis pārvietoto personu skolās vācu valodas vietā mācīt spāņu valodu, kas nākotnē varētu būt ļoti svarīga. Augstskolu studiju vietā ģimnazijas beigušo jaunatni viņš ieteicis virzīt uz praktiskiem arodiem un arī pieaugušo apmācību organizēt emigrācijas sagatavošanai. Pēc P. Besona izteikumiem, būtu iekārtojamas centrālas darbnīcas, uz kurām no visām nometnēm varētu sūtīt mācekļus, īpaši ģimnaziju beigušos. Sanāksmē pārrunāta arī viengadīgas lauksaimniecības skolas dibināšana un lauksaimniecības kursu sagatavošana dažādām speciālām nozarēm.

„Latviešu Balss Austrijā"

vēlami atsauksies uz viņu turpmāko dzīvi.

Dažādas nosodāmas parādības savā dzīvē redzam ne vien mēs paši, bet tās vēro arī tās zemes ļaudis, kurā mēs dzīvojam. Ikviena mūsu cilvēka sliktā uzvešanās met ēnu uz mums visiem un mazina mūsu visu godu un labo slavu. Uz mums raugās un mūs novēro ne tikai mūsu draugi, bet arī nelabvēļi. Katru mūsu neuzvedību iztulko divkārši ļauni un to piedēvē nevis atsevišķam cilvēkam, bet uztver par visas tautas negātīvu īpašību. Diemžēl jāatzīst, ka mēs dažā ziņā esam slikti sabiedriski audzināti. Nemaz nevajaga katrā ziņā ievērot salona toni, bet tikai jācenšas ievērot konvencionālās normas, kās nav rakstītas likumos, bet kuras liek ievērot mūsu labā apziņa. Lai to panāktu, vajadzīga sabiedriska izaudzināšana.

Latvijā bija dažādi inspektori un kurātori. Tagad svešumā nebūtu lieki padomāt, vai nometnēs nebūtu sava vieta un nozīme šādam sabiedriskas audzināšanas inspektoru vai kurātoru institūtam, kas līdztekus sabiedrisko tiesu institūtam varētu izšķirt un kārtot tādus sadzīves un sabiedriskās audzināšanas jautājumus, kas neietilpst tiesu kompetencē. Tie varētu raudzīties, lai mūsu tautieši ārpus nomentēm uzvedas tā, kā to prasa mūsu labā slava, un rīkot priekšlasījumus un pārrunas par šiem jautājumiem. — **Ernests Jurka**, Latvian DP Camp, Memmingen, Bayern (13b).

Esam aizmirsti

No sirds pateicamies par avīzēm, jo pēc apmēram mēneša tās mums sniedz pirmās ziņas. Esam še divi pilnīgi aizmirsti latvieši, ne LSK, nedz arī kāda cita latviešu organizācija mūs nav apmeklējusi. Esmu rakstījis LSK pārstāvim, bet atbildi līdz šim neesam saņēmuši, nerunājot nemaz par kādu materiālu palīdzību, lai gan mums, it sevišķi manam biedram — Arturam Arājam, kas slimo ar atklātu tbc asā formā (spļauj asinis), palīdzība ļoti nepieciešama. Ārsts saka, ka A. nepieciešamas taukvielas un vairāk uztura, bet taukvielu mēs gandrīz nemaz neredzam. — **Haralds Kraulis**, Laz. „Oberschule", Unterer Stadtgarten 39, Straubing, Bayern (13a).

Pierādījums

Mūsu atspēkojumiem it kā par spīti, vācu laikrakstos sistēmatiski parādās raksti, kuros DP atkal piedēvē visādas nelietības un noziedzības. Lai tad būtu atļauts minēt arī atspēkojumu pierādījumus. Par tādiem varētu noderēt tiesu spriedumi. Oldenburgas (Holšteinā) militārā tiesā 4., 9., 11., 18. un 25. jūlijā no 59 sodītiem tikai 3 ir ārzemnieki, to vidū 1 no Baltijas valstīm. Visi pārējie sodītie ir vācieši. Kāda tad nu ir proporcija? Kuri tad nu ir tie, kam varētu piedēvēt neliešu, zagļu un blēžu apzīmējumu? Šķiet, komentāri te lieki. — **Eriks Miesnieks**, Latvian DP Camp, Rettbergkaserne, A—70, Eutin (24).

Mums raksta

Sabiedriskā audzināšana

Bez ģimenes un skolas audzināšanas, kas trimdas apstākļos nespēj būt tik efektīva, kā bija Latvijā, svarīga loma ir arī ārpusskolas audzināšanai. Dzimtenē to veica ne vien dažādas organizācijas un biedrības, bet arī valsts vara. Pašreiz mums līdzīgu iestādījumu nav, ir tikai nometņu iemītnieku kopas, kuru dalībnieki nav vis brīvi komplektēti, bet novietoti kopā vai nu mechaniski vai arī aiz nejaušības. No šāda nometņu sastāva stipri cieš sabiedriskā audzināšana, jo, piemēram, tirgotāju morāle ir citāda kā lauksaimnieku, tas, ko par labu atzīst amatnieks, ne vienmēr pieņemams arī ārstam utt. Tādos apstākļos mūsu jaunieši viegli var gūt juceklīgus uzskatus, kas neteicība arī rīkotājiem — Fišbachas tautiešiem un viņu sporta vadītājam R. Upatniekam. Startēja Fišbachas, Ansbachas, Eichštetes, Hersbrukas, Mērcfeldas, Veidenas, Vircburgas un Filsekas latviešu vieglatlēti. Uzvarētāji: 100 m Gunārsons (Vircb.) 11,6 sek., 200 m Gunārsons 23,9 sek., 400 m Lamberts (Vircb.) 56,1 sek., 800 m Āboliņš (H.) 2:08,7 min., 1500 m Āboliņš 4:24,3 min., 5000 m Brakmanis (Vircb.) 19:08,2 min., 10.000 m soļošanā Rasa (M.) 53:24,5 min., lodē Neilands (H.) 13,11 m, diskā Poltraks (Vircb.) 38,42 m, šķēpā Baltausis (M.) 43,27 m, veserī Poltraks 40,80 m, tāllēkšanā Gunārsons 6,39 m, augstlēkšanā Virziņš (A.) 1,73 m, kārtslēkšanā Lipomanis (Vircb.) 3,10 m, 4×100 m stafetē Vircburga 47,5 sek. Sieviešu sacensībās 60 m 1. v. ieguva Ozoliņa (E.) 9,3 sek., lodē Karlsone (Vircb.) 8,08 m, augstlēkšanā Graudiņa (Vircb.) 1,43 m un 4×60 m stafetē Eichštete 33,3 sek. Amerikāņu vltn. Šrēders ielūdza latviešu sportistus startēt Nirnbergā arī turpmāk un mūsu tautiešu rīcībā piedāvāja stadiona moderno peldbaseinu (L. Vedējs).

Jaunie Eiropas meistari vieglatlētikā

Trešās Eiropas meistarsacīkstes vieglatlētikā, piedaloties 21 nācijas pārstāvjiem, Bisleta stadionā Oslo 22. aug. atklāja Norvegijas karalis Hākons. Stadionā ir vietas tikai 30.000 skatītājiem, kāpēc daudzi sporta draugi palika sacīkstes neredzējuši. Kopš 1923. g. Eiropas pārējo vieglatlētu saimē pirmoreiz startēja arī Padomju Savienības sportisti. Pirmo uzvaras medaļu izcīnīja krieviete Sevrjukova lodes grūšanā, ar 14,16 m rezultātu paliekot tikai 22 cm aiz vācietei Mauermeijerei piederošā pasaules rekorda. Krievu sportistes dominēja visas 3 sacīkšu dienas un valstu klasifikācijā Padomju Savienībai ieguva 1. vietu. Jaunās Eiropas meistares vieglatlētikā ir: 100 m K. Stetsjenova (Pad. Sav.) 11,9 sek., 80 m barjērskriešanā F. Blankera-Koena (Hol.) 11,8 sek., šķēpā A. Matjušina (Pad. Sav.) 46,25 m, diskā A. Dumbadze (Pad. Sav.) 44,52 m, tāllēkšanā G. Koudisa (Hol.) 5,67 m un augstlēkšanā Kolchema (Franc.) 1,60 m. Sudraba medaļas ieguvēja krieviete Čūdina lēca 1,57 m. Viriešu sacensībās kopvērtējumā uzvarēja zviedru blondie un slaidie atlēti, apliecinot, ka Zviedrija ir Eiropas pašreiz spēcīgākā vieglatlētikas nācija. Sacīkšu pirmajā dienā lieliski triumfēja Somijas skrējēji, izcīnot abas pirmās vietas maratonā un 10.000 m skrējienā. Maratonā (42,195 km) ar pasaulē vēl nepiedzīvotu 2:24:55,0 st. rezultātu uzvarēja V. Hitanens, pārspējot japāņa K. Sona 1936. g. Berlīnes olimpiskās spēlēs reālizēto pasaules labāko sasniegumu (2:29:19,2 st.). 10.000 m skrējienā 1. v. ieguva pasaules rekordists V. Heino (29:52,0 min.). 50 km soļošanā jaunais Eiropas meistars E. Ljungrēns (Zviedr.) ceļā pavadīja 4:38:20,0 st. un sasniedza mērķi 6 min. ātrāk par 2. v. ieguvēju. 100 m skrējienā anglis Dž. Arčers uzvarēja ar 10,6 sek. rezultātu. Arī J. Kivitim kopš 1930. g. piederošais Latvijas rekords ir 10,6 sek. Sacīkšu nobeiguma dienā ļoti sekmīgi bija franči. Viņu veemeistars Rošals Pužazons palika nepārspēts 3.000 m kavēkļu skrējienā un arī 800+400+200+200 m stafetē uzvarēja Francijas izlase, jo par favorītiem uzskatītiem zviedriem vāji padevās maiņas un tie skrējienu zaudēja. A. Lindbergs, sasniedzot jaunu Zviedrijas rekordu (4,17 m), uzvarēja kārtslēkšanā, kur sudraba medaļas dēļ sīvi cīnījās krievu Ozoliņš ar čechu Beamu. Beidzot 2. v. ieguva Ozoliņš (4,10 m). Sprintu stafetē (4×100 m) dominēja Zviedrijas izlase. 200 m skrējienā 1. v. ieguva S. Kulakovs (Pad. Sav.) 21,6 sek., 400 m N. Holsts-Sērensens (Dān.) 47,9 sek., 800 m R. Gustavsons (Zv.) 1.51,0 min., 5.000 m S. Vūdersons (Angl.) 14:08,2 min., 400 m barj. S. Stokrubs (Som.) 52,2 sek., tāllēkšanā O. Leaskers (Zv.) 7,42 m, augstlēkšanā S. Bolinders (Zv.) 1.99 m, trīssoļlēkšanā Rautio (Som.) 15,17 m, lodē P. Husebijs (Islande) 15,56 m, diskā A. Konsolini (It.) 53,23 m, veserī Eriksons (Zv.) 56,44 m. Desmitcīņā uzvarēja Norvegijas atlēts G. Holmvangs (6987 p.), kas tikai pēc grūtas sacensības pārspēja krievu Kuzņecovu (6930 p.) Holmvanga uzvara izšķīrās 1.500 m skrējienā. Pēc Eiropas meistarsacīkstēm mūsu kontinenta daudzos lielākajos sporta centros notiks plašas starptautiskas sacensības vieglatlētikā.

The Stars and Stripes

TUR

Zviedrijā saņemta vēstule no Latvijas, kurā attēloti apstākļi Vidzemē un Ventspils apkārtnē. Ventspils cietums paplašināts un tajā tagad varot novietot ap 1000 personu. Katru nedēļu no cietuma aizvedot ap 100 cilvēku, bet to vietā arvien nākot klāt jauni. Pagājušā rudenī katrai lauksaimnieku ģimenei līdz jaunai ražai atstāts 150 kg labības, viss pārējais bija jānodod valstij. Ventspilī daudzās ģimenēs pieaugušie pārvietoti uz ciuturieni, bet bērni atstāti un klejojot bez apgādniekiem. Visiem iedzīvotājiem jāpiedalās kara postījumu izlabošanā. Vēstules saņēmēja vecāki palikuši Latvijā. Pagājušā rudenī viņi no saviem laukiem iekūluši 1,5 to labības. 1 to vajadzējis nodot valdībai, 350 kg jāatstāj sēklai, bet 150 kg atstāts pašu iztikai. Līdzīga aina esot viscaurēm Vidzemē. Lejasciema apkārtnē nodedzināta apmēram puse lauksaimniecību. Visi tilti pār Gauju un Tirzu uzspridzināti. Daudz vīriešu pazuduši bez vēsts. Vīriešu Vidzemē vispār palicis maz. Par Ventspils apriņķi vēstules rakstītāja ziņo, ka Usmas pagastā abu okupāciju laikā 19 cilvēku noslepkavoti un 135 pārvietoti uz Padomju Savienību. Puzes pagastā apcietināti vai aizvesti 109. Vēl arvien notiekot laupīšanas. — Rīgā izrādot filmu „Kaugurieši", kas uzņemta 1940. gada vasarā. Vācieši filmas negātīvu iznīcinājuši, bet 3 kopijas atrastas veselas un filmu vajadzējis tikai samontēt un ieskaņot. Liepājā Rožu laukums pārdēvēts par Uzvaras laukumu. Liepājas osta tagad esot iztīrīta no nogrimušo kuģu vrakiem un mīnām. Ventspilī padziļināšot Ventas grīvu un ostu izbūvēšot par vienu no lielākām ostām Padomju Savienībā. — Pie Rīgas izbūves projekta nodarbināti padomju architekti Kolijs, Rudņevs, Baranovs un Oltarževskis, kuriem palīdzot Rīgas architekti Antonovs, Birznieks un Tilmanis. Rīgā paredzēts iekārtot 96 ha apstādījumu, līdz ar ko Rīga kļūšot par vienu no skaistākām Padomju Savienības pilsētām.

„Latviskais Vārds" Mērbekā un „Latvju Vārds" Stokholmā

FELETONS

Pierādījumu nav

Šerloka Holmsa laiki, šķiet, aizgājuši uz neatgriešanos. Ak, šis Šerloks Holmss! Bērnības dienās es jūsmoju par viņu ar 1.000 procentu uzviju. Un es gribētu redzēt to cilvēku, kas attiecībā uz sevi to noliegtu. Jā, Šerloks Holmss bija tāds detektīvs, kāds mūsu dienās ļoti nepieciešams, bet Muhameds to negrib un tādēļ mums tāda detektīva nav. Pletika visniecīgākās skrambas nozieguma vietā, vismazākās apģērba pūciņas vai cigarešu pelnu, lai Šerloks Holmss nokertu noziedznieku, kur pēdējais arī atrastos. Tādās reizēs Šerloks Holmss gājis noziedzniekam klāt, licis viņam roku uz pleca un mierīgi sacījis: „Likuma vārdā es jūs apcietinu." Vainīgais nemaz nav mēģinājis izvairīties vai liegties, jo viņš zinājis, ar ko tam ir darīšana.

Bet kā iet ar noziegumu apkarošanu tagad? Jāsaka, ka to nevar saukt par apkarošanu, bet par totālu skandālu. Mūsu detektīvi ar moderno aparātu palīdzību gan spēj redzēt tumsā, uztvert skaņas cauri biezām sienām, redzēt un dzirdēt, kas notiek zem ūdens un virs mākoņiem, pēc asins spiediena konstatēt, vai cilvēks melo vai runā patiesību, bet konstatēt vainīgo tūkstošiem cilvēku nogalināšanā — tie nespēj. Tiesa, noziedznieki nozieguma vietā atstājuši ļoti maz lietišķu pierādījumu vai pazīmju, pēc kurām varētu sadzīt pēdas vainīgiem. Ir tikai viena pazīme: šāvienu brūces upuru pakaušos. Bet vai tas ir kāds norādījums par vainīgo? Šāviens pakausī — ļoti plaši un no vairākām pusēm pielietota metode: ej nu sazini īsto vainīgo! Ar šādām brūcēm gul tūkstošiem nevainīgu cilvēku. Bet vai tas ir kāds pierādījums?

Jā, ar pierādījumiem ir grūti. Laikrakstos, piemēram, parādījās ziņa, ka pārvietotām personām būs jāpierāda, vai viņas pēc atgriešanās dzimtenē sodīs. Bet šādu pierādījumu dabūt īstenībā nav grūti: jābrauc personīgi uz dzimteni un pierādījums būs rokā. Protams, personīgi neviens šo pierādījumu nevarēs attiecīgām iestādēm iesniegt un tādēļ diezkāda vērtība pierādījumam nebūs. Tāpēc atkārtoti jāsaka, ka ar pierādījumu sadabūšanu tomēr ir ārkārtīgi grūti. Cita lieta būtu, ja Šerloks Holmss dabūtu īslaicīgu atvaļinājumu no aizsaules pārvaldes: viņš pierādījumus noteikti sameklētu. Viņš kā Gogoļa teiksmainais Vijs paceltu pirkstu pret vainīgā krūtīm un sacītu: „Lūk, viņš!"

Drūmais

Valeriju Prikuli, dz. 14. g., m. Zīna Prikule: UNRRA Team 76, Kempten, Bay. (13b). 3447

SPORTS

LCK sporta vadītājs A. Bērziņš piešķīris nozīmi par nopelniem izlases futbolistiem A. Vanagam un E. Freimanim. Sovasar apbalvoti jau 14 latviešu sportistu (A. Sparinskis). — Dienvidvācijas latviešu futbolistu sastādītā vienība 25. aug. dziesmudienas laikā Augsburgā pieveica turienes vācu „Schwaben" rezerves sastāvu 7:1. Lieliski spēlēja aizsargs A. Ārens (J. Upmanis). — Veidenas, Vūnzīdelas, Selbas un Bairetas vācu peldētāju sacensībās Vūnzīdelā uzvarēja veidenieši. Viņu vidū bija arī Jelgavas peldētājs Osv. Krasovskis, kas savā grupā guva 2 uzvaras. Krasovskis peldēja 100 m kraulā 1:22,0 min. un 400 m kraulā 6:48,0 min. (T. Bērziņš). — Apmēram puse no Lauingenas 5.000 iedzīvotāju augusta pēdējā svētdienā pulcējās Donavas abos krastos, lai vērotu Lauingenas vācu peldētāju sacensības ar turienes latviešu nometnes sportistiem. Tos peldēšanā apmāca treneris V. Lagzdiņš. Sacīkstes sagādāja daudz prieka mūsu tautiešiem, jo vairums pirmo vietu izcīnīja latvieši, kas bija uzvarētāji arī abās galvenajās grupās: vīriešu sacensībās kraulā nepārspēts palika mūsu izlases peldētājs M. Lazdiņš, kas dažas dienas viesojās Lauingenā, bet sieviešu konkurencē peldēšanā uz krūtīm 1. v. ieguva studente E. Heistere. Neveicās gan bij. US peldētājam A. Grasim. Visvairāk tomēr iepriecināja latviešu jaunieši. Gundega Sproģe, A. Strauss, brāļi P. un Dz. Cukuri, K. Ramats, J. Meņķis, A. Grava, V. Veidis, A. Smirnovs u. c. pārspēja pie Donavas augušo bavāriešu zēnus un meitenes. Sacīkšu dalībnieki peldēja apmēram 200 metru, izmantojot straumes lielo spēku. Rezultāti tādēļ nedod pārskatāmību. M. Lazdiņš, piemēram, 200 m kraulā veica 1:19,9 min.! — Lauingenas latviešu basketbolistu soda metienu turnīrā uzvarēja O. Resnais (no 20 iesp. punktiem guva 16), bet sieviešu sacensībās E. Penčuka (no 20 iesp. 12 p.) (Arn. Šmits). — Ziemeļbavārijas latviešu meistarsacīkstes vieglatlētikā notika amerikāņu armijas greznajā stadionā Nirnbergā. Tiešām neaprakstāma izrādījās amerikāņu, sevišķi stadiona pārziņa vltn. Šrēdera sirsnīgā viesmīlība. Latviešu rīcībā bija viss nepieciešamais sporta inventārs, starta pistoles, sacīkšu pulksteņi un pat masieris. Bez tam par niecīgu samaksu ne vien sportisti, bet arī skatītāji neierobežotā vairumā varēja pirkt atspirdzinošus dzērienus, citronus, saldējumu, šokolādi un desiņas. Latvieši bija vienkārši pārsteigti. Par sacīkšu lielisko izdošanos pa-

Sarkano vēstnieks atstāj Grieķiju

Atēnās, 28. aug. (AP). — Padomijas vēstnieks Grieķijā admirālis K. Rodionovs, kā ziņo Grieķijas ārlietu ministra vietnieks Stefanopuloss, pieprasījis vīzēt viņa pasi, jo viņš gatavojas atstāt Grieķiju. Dienu pirms tam Rodionovs nodeva Grieķijas valdībai notu, protestēdams pret grieķu preses uzbrukumiem Padomju Savienībai un pret Padomijas filmu aizliegšanu zināmos apgabalos. Rodionova rīcība seko tikai priekš dažām dienām maršala Tito izdarītai Dienvidslavijas vēstnieka Izidora Kankara atsaukšanai tāpēc, ka grieķu rojālistu preses daļa kritizējusi Tito un Dienvidslavijas režīmu. Stefanopuloss apsolījis, ka sodīs 2 Atēnu rojālistu laikrakstus un ka Padomijas filmu aizliegšanas lietā izdarīs izmeklēšanu. Laikraksta „Elenikon Vima" redaktors izteicās, ka viņa laikrakstu jo īpaši vaino par Staļina pieminēšanu kādā rakstā, kurā izteiktas domas par trešā pasaules kara pašreizējo tapšanu. Laikraksta „Acropolis" redaktori izteicās, ka viņus tiesājot par rakstiem, kuros teikts, ka „Molotova sistēmas" dominētā Parīzes miera konferences norise novedīšot pie „Pax Sovietica" — Krievijas dominēšanas visā pasaulē. — ASV kaŗaflotes spēku komandieris Vidusjūrā viceadm. Bīrijs (Bieri) uz ASV lidmašīnu bazes kuģa „Roosevelt" **Neapoles** ostā 28. aug. paziņoja, ka „Roosevelt", kreiseris „Little Rock" un 5 iznīcinātāji no 5.—9. sept. nodos „pieklājības vizīti" Grieķijai. Kaŗakuģi izmetīs enkuru ārpus Atēnu ostas Pirejas, bet 2 iznīcinātāji apmeklēs Salonikas, kur Grieķijas valdība mēģina iznīcināt „dumpinieku bandas". — ASV kaŗaflotes admirālis Nimics 28. aug. izteicās, ka ASV kaŗakuģu manevri Vidusjūrā paredzēti jau labu laiku pirms Dienvidslavijas krizes. — No ASV ārlietu ministrijas aprindām norāda, ka ASV kaŗakuģu apmeklējumi Grieķijas ostās notiks uz ASV ārlietu ministrijas īpašu pieprasījumu. — Grieķijas valdības visasākais kritizētājs — grieķu liberālās partijas līderis Sofuloss 27. aug. Atēnās nopēla Ukrainas apsūdzību pret Grieķiju par to, ka tā it kā apdraudot mieru. „Visa Grieķija ir vienota ap Grieķijas valdības nacionālām prasībām", deklarēja Sofuloss. „Ar visdziļāko nožēlu mēs piedzīvojam, ka liels sabiedrotais atbalsta ass bijušo sabiedroto un nostājas pret Grieķijas prasībām". - **Maskavas** radiofons 27. aug. ziņoja, ka ASV „mēģinot pielietot spaidus pret Dienvidslaviju" ar militārā spēka demonstrāciju, ieskaitot lidmašīnu bazes kuģa „Roosevelt" braucienu Vidusjūrā. — „Pravda" 26. aug. pievērsās Francijas preses daļas „pretpadomju tonim." „Pravda" sacīja, ka „klīstot baumas par to, ka vairākiem franču laikrakstiem nesen radušies jauni īpašnieki, kas esot nopirkti par dolariem." „Pravdas" speciālkorespondenti Parīzē ziņo, ka starp franču laikrakstu jauno nostāju un „angļu sakšu aprindu pieaugošo ietekmi uz franču presi" esot savs sakars. — Maskavas radiofons 27. aug. savos angļu valodas raidījumos iesāka plašu uzbrukumu Anglijas politikai Vidusjūrā un Vidējos austrumos no Grieķijas līdz Irānai, apgalvojot, ka Vašingtona un Londona „pilnīgi saprototies" Grieķijas jautājumā, pie kam Grieķija strauji izvēršoties par agresīvu valsti, kas apdraudot mieru un drošību. Radiofona raidījumos apgalvots, ka „Palestīna, kur asiņainas divkaujas notiekot ik dienas, ir pilnīgā angļu kontrolē. Sīrija un Libanona arvien vēl ir angļu ietekmes sfairā." — 26. aug. „Pravda" vainoja Holandi „naidīgā un slepenā nostājā", jo tā aizkavējot simtu Padomijas pilsoņu repatriāciju no Holandes. Līdz šim tikai 274 Padomijas pilsoņi varējuši atgriezties Krievijā, kamēr Krievija uz Holandi repatriējusi 3568 holandiešus. Holandē vēl esot vairāki tūkstoši Padomijas pilsoņu, kas kaŗa laikā pārvietoti Vācijas darba vergu sistēmas rezultātā. — Mazajā Morgana līnijas pierobežas postenī nr. 36 amerikāņiem 28. aug. nodoti 5 balti zārki ar 19. aug. Dienvidslavijā nošauto amerikāņu lidotāju līķiem. Viņus savā zināšanā „nevienam nepiederošajā zemē" starp amerikāņu joslas un Dienvidslavijas robežām pārņēma ASV vēstnieks Belgradē Patersons.

Par Aleksandru Liepiņu, dz. 26. 5. 6., 45. I bija btl. ziņa. Kurz. maj. Ruka daļā, FP 34300, lūdz z. māte **Natalija Liepiņa:** Latvian Camp, Fliegerhorst, 7-99, Memmingen, Bayern (13b). 3421

Emigrants atzīstas 25 gadu sazvērestībā pret sarkanajiem

Maskavā, 27. aug. (AP). — Atklājot Maskavā prāvu pret kazaku atamanu Semjonovu un 7 līdzapsūdzētiem, vakar kļuva zināmas balto krievu emigrantu grandiozas sazvērestības **Tālajos austrumos,** kas ilgušas gadsimteņa ceturksni, lai iegūtu varu Krievijā ar japāņu palīdzību. Semjonovs, kas tiesā sacīja, ka viņš kādreiz cīnās pret bolševikiem Sibirijā vadījis 50.000 karavīru, liecināja, ka viņš reiz kā nepietiekamu noraidījis japāņu 20 milj. zelta jēnu piedāvājumu, lai vadītu kontrrevolūciju Sibirijā.

Viņu un tā līdzapsūdzētos vaino bruņotas sacelšanās vadīšanā pret Padomju Savienību, spiegošanā, diversijas aktos un terrorismā. Visi viņi atzinušies par vainīgiem, bet prāva ilgšot 4 dienas. Lielākā daļa apsūdzēto ir vecumā līdz 70 gadiem un cara armijā tie kalpojuši par jaunākiem virsniekiem.

Semjonovs atcerējās, ka pēc pirmā pasaules kaŗa kontrrevolūcijas sākuma dienās viņš ar japāņu naudas un municijas atbalstu radījis Transbaikala „valdību". Kādu laiku pirms boļševiku uzvaras, viņš sacīja, viņš komandējis 18 kazaku pulku un valrākas mongoļu divīzijas. 1920. g. un vēlāk, viņš atzinās tiesai, viņš un citi baltie krievi Mandžurijā plānojuši ar japāņiem Sibirijas sagrābšanu savā varā un tās izlietošanu par bazi Padomju Savienības satriekšanai. Viņš liecināja, ka Sibirija bijusi jādabū Japānai.

Otra pasaules kaŗa laikā, atzinās Semjonovs, viņš ar japāņu atbalstu visos Tālajos austrumos izveidojis plašu spiegu tīklu, kas darbojies līdz Japānas kapitulācijai. Viņš sacīja, ka 1926. g. Nagasakijā sastapies ar ģen. Tanaku, lai izplānotu pretrevolūcionārus soļus Sibirijā. Japāņi piedāvājuši 20.000.000 zelta jēnu, bet tas bijis nepietiekami.

Maskavā, 28. aug. (AP). — Viens no Maskavas prāvā par bruņotu sacelšanos un spiegošanu pret Padomju Savienību apsūdzētiem 8 vīriem liecināja, ka pēc nacistu iebrukuma Krievijā japāņi Mandžurijā radījuši pretpadomju teroristu un spiegu vienības, kas veidotas no pretboļševistiskiem krievu emigrantiem. Baltās gvardes kādreizējais leitnants un bij. ģen. Aleksejs Bakšajevs sacīja, ka japāņi turpinājuši izmantot šīs vienības vēl 1945. gadā, lai gan uz kaŗa beigām trūcis ieroču un cita apbruņojuma. Bakšajevs, kas kā cara virsnieks cīnījies jau pret Ķīnas „bokseriem" to sacelšanās laikā un piedalījies krievu-japāņu kaŗā, liecināja, ka krievu pilsoņu kaŗa laikā viņš ilgi un veltīgi pūlējies aizkavēt komūnistu uzvaru Sibirijā.

The Stars and Stripes

Ierosina atbalstu DP — žīdiem

Frankfurtā, 26. aug. — ASV bruņoto spēku virspavēlniecības padomdevējs žīdu lietās rabīns Filips Bernšteins vakar izteicās, ka visas pasaules žīdu 5 līderi iesnieguši ģen. Maknarnijam savus ieteikumus to 79.000 žīdu DP apstākļu uzlabošanai, kas tagad atrodas ASV joslā. Pateikdamies Maknarnijam par visu, ko viņš darījis viņu tautas labā, viņi prasīja, lai armija pēc iespējas ātri apmaina vai salabo nepiemērotās mītnes, kurās milzīgā jaunpienācēju skaitā dēļ žīdi līdz šim bija jānovieto. Viņi ieteica arī to, lai iespējami lielāku skaitu UNRRA's darbinieku pastāvīgi piesaista nometnēm, kad UNRRA sāk strauji samazināt savu personālu. Beidzot, viņi norādīja lietderīga darba sagādāšanas nepieciešamību visiem žīdiem, lai viņi atkal varētu iesākt normālu dzīvi.

Pārstāvot 2 organizācijas visas pasaules mērogā un 3 amerikāņu grupas, šie žīdu līderi apspriedē ar rabīnu Bernšteinu un Maknarniju uzzināja, ka patlaban risinās sarunas ar Franciju, Italiju un Beļģiju, lai šajās zemēs izveidotu pagaidu patvērumu pārvietotiem žīdiem, kas tagad atrodas amerikāņu joslā.

The Stars and Stripes

UN

28. aug. atklātajā Drošības padomes sesijā **Ņujorkā** sākās debates par 9 valstu uzņemšanu UN saimē. Austrālija iestājas, ka šis jautājums Drošības padomei nemaz neesot jāizlemj, bet tas vispirms jādarot UN pilnsapulcei. Padomju Savienība arī uzņemšanas jautājumā grib pielietot savas „veto" tiesības pret valstīm, ar kuŗām tai nav diplomātisku attiecību, proti, pret Iriju, Portugali, Transjordānu un Siāmu. Padomes vairākums šaubās par Ārējās Mongolijas un Albānijas nolūkiem. Ukrainas sūdzība pret Grieķiju, kā 27. aug. ziņo „INS", nāks izspriešanā tikai nedēļas beigās. — Pēc „AP" ziņām no **Kanberras,** Austrālija gribot panākt UN reģionālās Klusā okeana padomes nodibināšanu ar mītni Austrālijā.

UNRRA

UNRRA's ģenerāldirektors Lagvardija 28. aug. ieradās **Kijevā.** — UNRRA's bij. šefs Vācijā ģen.-ltn. sērs Frederiks Morgans 28. aug. atgriezās **Londonā** vēl nerunīgāks, kā līdz šim par Krievijas spiegu lietām, kas ievadīja viņa atbrīvošanu no UNRRA's amata. „Man jāklusē", viņš sacīja Norsoltas aerodromā, kur viņš atlidoja ar 2 citiem — tāpat no UNRRA's amatiem atceltiem virsniekiem. Tie bija amerikāņu ģen. Brauns un angļu brigādes ģen. Stovells.

Vācija

Anglijas ministrs Hainds (Hynd), kas ir atbildīgs par Vācijas un Austrijas okupāciju, 27. aug. Londonā paziņoja, ka ASV un Anglija šinī ziemā, „lai kā tas maksātu", savās joslās Vācijā paaugstinās pārtikas pamatdevu līdz 1550 kal. uz personu dienā. — Krievu Militārā valdība, pēc „AP" 27. aug. ziņām no **Berlīnes,** uzdevusi pa daļai atbrīvot Padomijas joslā Vācijā „iesaldētos" banku ietaupījumu noguldījumus, lai kaŗa atraitnes un līdz šim vēl aizturēto kaŗagūstekņu sievas varētu izņemt līdz 800 marku no savu vīru kontiem. Ja sievietē ir darba nespējīga vai trūcīga, viņai atļaus izņemt 400 marku. Krievu licencētā „Berliner Zeitung" šo soli apzīmē par „jaunu labumu tanī serijā", ko sagādājusi Padomijas pārvalde. Šinī serijā esot ieskaitāma arī pārtikas devu paaugstināšana slimniekiem, vienāda atalgojuma piešķiršana sievietēm līdzīgi vīriešiem par vienādu darbu un dzīvības apdrošinājumu kontu deblokēšana. Visas šīs pārmaiņas pēdējās nedēļās nākušas kā ievadījums pirmajām pēckaŗa vēlēšanām Padomijas joslā. Padomijas atbalstītā sociālistu vienības partija šīs pārmaiņas ieskaita savos nopelnos. — Pēc amerikāņu un angļu iestāžu vienošanās, visiem vāciešiem un nevāciešiem, kas likumīgi dzīvo amerikāņu vai angļu joslā, tagad ir atļauts personīgās lietās brīvi ceļot starp abām joslām, neizprasot īpašas atļaujas vai starpjoslu pases no Sabiedroto iestādēm. Šis pārkārtojums neattiecas uz pārvietotām personām.

Kaŗa noziedznieki

Virstiesnesis sērs Lorenss (Lawrence) 27. aug. **Nirnbergā** paskaidroja, ka kaŗa noziegumu tribunāls paredz izbeigt liecinieku klausināšanu 31. aug. un tad uzsākt sava spriedума sagatavošanu. — Amerikāņu Militārā valdība **Berlīnē** atļāvusi visiem laikrakstiem, kas iznāk ASV joslā Vācijā, publicēt īpašus izdevumus tanī laikā, kad paziņos Nirnbergas kaŗa noziegumu prāvas spriedumus. — Henrijs Puji starptautiskajā kaŗa noziegumu tribunālā **Tokijā** 27. aug. atzinies, ka, atrazdamies Mandžurijas tronī, viņš bijis tikai lelle Japānas rokās.

ASV

Kaŗa ministrs Roberts Patersons 27. aug, uzdeva kaŗa ministrijas augstākiem darbiniekiem sagatavot aizsardzības plānus ar pieņēmumu, ka atomiskiem ieročiem nebūs starptautiskas kontroles. - Senātors Hečs, kas ir prezidenta Trumena ieceltās komitejas priekšsēdis atombumbu izmēģinājumu izvērtēšanai, pēc atgriešanās no armijas un kaŗaflotes izmēģinājumiem Bikinijas līcī apņēmies ziņot prezidentam, ko 28. aug. sagaidīja atgriežamies no atvaļinājuma, ka pret atombumbu nav nekādas zināmas aizsardzības. — ASV zemūdeņu flotile atgriezusies pēc 1 mēnesi ilgušajiem manevriem Arktikas ūdeņos starp Sibiriju un Alasku.

Anglija

Ja izdosies angļu izmēģinājumi, pastu no Anglijas uz Ameriku pāri Atlantiskam okeanam nogādās 90 minūtēs ar īpašu raķeti. Eksperti pilnīgi pārliecināti par šī nodoma izdošanos. Pārokeana pasta piegāde bezpilotu un radiovadāmos kuģosraķetēs sākšoties vēlākais 2 gadu laikā. - Londonas zooloģiska dārzu ceļā uz Īriju apmeklēja pirmais simts vācu bērnu, kuŗus augstsirdīgās Īrijas Sarkanais krusts no angļu joslas Vācijā ved izmitināšanai Īrijā līdz apm. 1949. g. vai līdz tam laikam, kad Vācijā atgriezīsies samērā normāli apstākļi. ISK cer sagādāt šādu pagaidu patvērumu apm. 500 vācu bērniem vecumā no 4-12 g. Viņus izrauga vācu labdarības organizācijas no bāriņu vidus vai no daudzbērnu ģimenēm lielpilsētās.

Francija

Ģen. Šarls de Golls kritizē konstitūcijas projektu, ko patlaban iztirzā Francijas satversmes sapulce. Tas esot nepietiekami piemērots „tagadnes grūtajiem apstākļiem un nākotnes draudiem." Viens no projektētās konstitūcijas trūkumiem esot tas, ka republikas prezidentam tā nedodot „kompetenci it nevienā jautājumā."

The Stars and Stripes

Sludinājumi

„Latvijas Baleta" (vadītājs **Kārlis Nunavs**) tālruņa numurs ir: **Lichtenau/Mittelfranken 25.** 3539

Pastmarku krājēji! Lūdzu, iesūtiet man savas adreses. Inž. **Alberts Upmalis:** DP Camp, Wedel (24). 3531

Paziņoju, ka savu 1942. g. 15. 5. Rīgā, Pāvila baznīcā noslēgto laulību ar Olgu Augstkalnu dzim. Pederu laulības dzīves iziršanas dēļ no 1946. g. 7. 4. uzskatu par šķirtu.

J. Augstkalns

Radus m. Indriķis Banders, dz. 22. g., no Burtniekiem, **Arvīds Helmanis,** dz. 22. g., no Liepājas, **Imants Bērtiņš,** dz. 20. g., no Rīgas, **Ernests Brakmanis,** dz. 24. g., no Grobiņas, **Alberts Lapiņš,** dz. 13. g., no **Bilskas pag., Pēteris Karņickis,** dz. 11. g., no Kurmenes, **Jēkabs Gulbis,** dz. 23. g., no Baņķu pag. un **Arturs Karlsons,** dz. 22. g., no Saikavas pag.: Latvian DP Camp V 18, Grüner Weg 65, Greven, Westf. (21). 3176

Septembŗa beigās iznāks **J. Lūša** latviski-angliski-vāciska vārdnīca ar 10.000 vārdiem, cena 9 markas. Pasūtinājumi adresējami **J. Lūsim:** Reichlinstr. 26, Kempten, Bay. (13b). 3517

Par gsp. izp. **Gunāru Priedi,** dz. 27. g., no Carnikavas Priežkalniem, 45. I bija Gēras laz., lūdz z. **Edgars Mālers:** Latvian DP Camp, Lauingen-Donau, Bayern (13b). 3182

Pastiljonus — Gunāru Modriņu, dz. 33. g., **Kārli Imantu,** dz. 29. g., un **Jāni,** dz. 22. g., m. māte **Doroteja** Zelma **Urbāne:** Latvian DP Camp, Lauingen/Donau, Bayern (13b). 3183

Draugus un paziņas m. **Roberts Lasmanis** no Kastrānes p.: Latvian DP Camp, Wehnen bei Oldenburg (23). 3177

Ļ. lūdzu atsaukties to kaŗ., kas 20. aug. neatrada mani mājās un kuŗam esot ziņas par manējiem no Latvijas. Tāpat lūdzu atsaukties tās 2 tautietes, kas birojā meklēja manu adresi. **Jānis Bušs:** Richthofenstrasse 44-4, Augsburg, Bayern (13b). 3532

Par kaŗ. **Hugo Brausku,** dz. 07. 25. 5. Rīgā, 44. 5. 10. atsūt. uz Dancīgu, **Līliju** Zelmu **Brausku** dzim. Kalniņu, dz. 07. 26. 10. Rīgā, kaŗ. **Visvaldi Pavasaru,** dz. 22. g. Rīgā, bija lidot. skolā un 45. IV Berlīnes apkārtnē, un kaŗ. **Bruno Jirgensonu,** dz. apm. 17. g. Rīgā, lūdz z. **Vilma Lielmane:** UNRRA Team 548, Hindenburg-Post, Ansbach, Bayern (13a). 3496

Kārli un **Līliju Āboliņus** ar meitu **Dagniju** no Rīgas m. dipl. inž. **V. Grīviņš:** Kiliansdorf 27, Roth bei Nürnberg, Bayern (13a). 3495

Tuviniekus m. **Valentīns Vilis Ivsiņš,** dz. 23. 1. 6.: DP Camp, Rebdorf b. Eichstätt, Bay. (13a). 3514

Par **Gunāru Gaili,** dz. 25. 29. 5. Rīgā, 45. III bija Kurz. 19. div. 44. p. 6. r. 4. v., lūdz z. māte **Jūlija Gaile:** Latvian DP Camp, Hersbruck, Bay. (13a). 3479

N. Svešnikova draugu Robertu un Ņinu Spalānu no Rīgas, vēlāk Rīgenas, m. Emma Asmusa, Bodmannstr. 2, Kempten, Bay. (13b). 3448

Tuviniekus m. **Antons Ceicāns,** dz. 15. g., no Rīgas: Meppenstr. 21, Lingen/Ems (23). 3491

Kaŗ. **Arnoldu Alksni,** dz. 22. g., **Arvīdu Bokalderu,** dz. 23. g., un **Ēvaldu Gaili,** dz. 23. g., bijuši instr. skolā Holandē, visi no Valkas, m. **Tenis Treimanis:** Latvian Camp, Rendsburg (24). 3490

Ainu Putekli no Dignājas Kļavbirzēm m. **Tenis Treimanis:** Latvian Camp, Rendsburg (24). 3489

Radus un paziņas m. **Jānis Bachs,** dz. 08. 13. 5., no Rīgas, Lačplēša 62-3: Central DP Camp 263, Würzburg, Bayern (13a). 3488

Brāli leģ. **Arvīdu Ozolu,** dz. 24. 3. 8., no Salgales p. un skolot. **Vēru Kaminsku,** dz. 22. 20. 7., no Jelgavas m. **Vilma Štengele** dzim. Ozola: Latvian Camp, Hammerweg b. Weiden, Bayern (13a). 3499

Tautiešus no Rozulas un Straupes pag. sakarā ar izziņu par pieder. lūdz atsaukties **Richards Vīksna:** Latvian DP Camp, Altneuhaus bei Vilseck, Bayern (13a). 3535

„Latviešu Vēstneša" 1 mēneša abonements ar piesūtīšanu maksā 5 markas, 2 mēnešu — 8 markas. Abonementu pieņem no jebkuŗa numura. Atsevišķa numura cena 50 fen. Tuvinieku meklēšanas sludinājumi par katru pilnu vai saīsinātu vārdu 30 fen., pustreknā salikumā 45 fen., tekstā 90 fen. Pārējie sludinājumi 100 proc. dārgāk. „Latviešu Vēstneša" pārstāve angļu okupācijas joslā — Lidija Dravniece: Latvian Camp, „Frische Quelle", Hiddesen bei Detmold, Lippe (21a): Austrijā — Rūdolfs Kalniņš: DP Camp, Glasenbach bei Salzburg, Oesterreich. Maksājumiem Austrijā piemērojamas tās pašas likmes šiliņos. Par laikraksta savlaicīgu nesaņemšanu vai abonementa pārtraukšanu technisku vai neparedzētu iemeslu dēļ izdevējs atbildību neuzņemas.

Printed by Manz, Dillingen. — 12.000